

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: PB-13P/38/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3722202309
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Gabriela Sopková, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:3722202309.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín, sudkyňou JUDr. Ing. Gabrielou Sopkovou, PhD., vo veci starostlivosti súdu o maloletú A. B., narodenú XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, dieťa rodičov: matky C. D. E., narodenej XX.XX.XXXX, bytom F. XXX, právne zastúpenej JUDr. Annou Kubovičovou, advokátkou so sídlom Považská Bystrica, Tatranská 300/8, IČO: 35 658 011 a otca E. B., narodeného XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, právne zastúpeného JUDr. Katarínou Filipovičovou, advokátkou so sídlom Žilina, Vajanského 2786/2, IČO: 44 376 685, v konaní o návrhu otca na úpravu práv a povinností voči maloletemu dieťaťu, takto

r o z h o d o l :

Súd návrh otca na zverenie maloletej A. B., narodenej XX.XX.XXXX do striedavej osobnej starostlivosti z a m i e t a.

Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 13P/15/2020-92 zo dňa XX.XX.XXXX nasledovne:

Počas letných prázdnin toho ktorého roka bude prebiehať styk osobitným režimom, a to nasledovne:

Otec je oprávnený sa stýkať s maloletou počas letných prázdnin prvý a druhý týždeň v mesiaci júl a prvý a druhý týždeň v mesiaci august. Otec si prvý deň toho ktorého týždňa maloletú o 10:00 hod. vyzdvihne pred bydliskom matky a posledný deň toho ktorého týždňa maloletú o 18:00 hod. pred bydliskom matky matke odovzdá.

Počas vianočných sviatkov bude prebiehať styk osobitným režimom, a to nasledovne:

Otec je oprávnený sa stýkať s maloletou každý párný rok od 23.12. od 10:00 hod. kedy si maloletú z pred bydliska matky prevezme do 26.12. do 10:00 hod., kedy maloletú matke v jej bydlisku odovzdá a od 30.12. párný rok od 10:00 hod. kedy si maloletú z pred bydliska matky prevezme do 02.01. do 10:00 hod., kedy maloletú matke v jej bydlisku odovzdá.

Otec je oprávnený sa stýkať s maloletou každý nepárny rok od 26.12. od 10:00 hod. kedy si maloletú z pred bydliska matky prevezme do 30.12. do 10:00 hod., kedy maloletú matke v jej bydlisku odovzdá a od 02.01. nepárny rok od 10:00 hod. kedy si maloletú z pred bydliska matky prevezme do 05.01. do 10:00 hod., kedy maloletú matke v jej bydlisku odovzdá.

V ostatnom z o s t á v a rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 13P/15/2020-92 zo dňa XX.XX.XXXX nezmenený.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa XX.XX.XXXX doručil tunajšiemu súdu otec návrh na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Uviedol, že od poslednej úpravy pomerov medzi rodičmi uplynuli takmer 2 roky. Z dôvodu najlepšieho záujmu maloletej, ktorý je pre otca prvoradý, sa otec vždy podriaďoval matkiným podmienkam. Od útleho veku maloletej mal záujem tráviť s ňou spoločný čas. Ako maloletá rástla, otec sa usiloval postupne zvyšovať interval stretávania sa s maloletou, čo mu zo strany súdu bolo častokrát umožnené. Je presvedčený, že i vďaka jeho aktívnemu záujmu sa mu podarilo vybudovať s dcérou silný citový vzťah. V nádeji dosiahnutia rovnakej miery starostlivosti a možnosti podieľať sa na výchove maloletej, ako má matka, častokrát matke ustupoval. V súčasnej dobe otec nevidí žiadne prekážky, ktoré by mali brániť v zverení maloletej do SOS oboch rodičov, s ohľadom na najlepší záujem dieťaťa, ako aj právo rodiča túto starostlivosť zabezpečovať. Matka od narodenia kladie otcovi rôzne prekážky v snahe zabrániť zvereniu maloletej obom rodičom. Matke bol zo strany otca predložený návrh dohody, s ktorým nesúhlasila najmä s prihliadnutím na názor maloletej. Otec poukázal na to, že SOS prebieha medzi rodičmi počas letných prázdnin s týždňovými intervalom striedania maloletej a to bez akýchkoľvek problémov už dva roky. Ustálenie tohto modelu starostlivosti v priebehu celého kalendárneho roka by bolo podľa otca v najlepšom záujme maloletej, ktorej by sa takouto úpravou nenarúšal školský režim. Mal za to, že školské zariadenie, ktoré maloletá navštevuje, je pre jej zdravý psychický a fyzický vývoj nevyhovujúce. Niekoľkokrát matke odporúčal, aby maloletá zmenila školu, avšak matka toto odmieta. Uviedol, že je v jeho schopnostiach a možnostiach poskytnúť maloletej porovnateľné podmienky ako má u matky, čo aktívne preukazuje už od jej narodenia. Poukázal na to, že aby mohol s maloletou tráviť viac času, zmenil zamestnanie. Otec plne rešpektuje aj založenie novej rodiny zo strany matky, čo mu však nemôže byť na ujmu a nemôže ísť o dôvod nemožnosti zverenia maloletej do SOS. Čo sa týka výživného navrhol, aby toto nebolo určené, s ohľadom na jeho súhlas, aby matka poberala prídavky na maloletú, ako aj daňový bonus a skutočnosť, že otec má priemerný príjem zo zamestnania. Otec nemá vedomosť o príjme matky, avšak sa domnieval, že jej príjem spolu s príjmom jej manžela je podstatne vyšší než jeho. V jeho starostlivosti nikdy neboli zistené nijaké nedostatky a dôkladne si plní všetky povinnosti vyplývajúce mu či už zo zákona alebo súdnych rozhodnutí. Maloletá má vybudovaný silný citový vzťah k obom rodičom, pričom obaja rodičia majú záujem zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú. Maloletá a ani rodičia netrpia nijakými závažnými zdravotnými problémami, ktoré by mohli predstavovať prekážku zverenia maloletej do SOS. Bydliská oboch rodičov sú od seba vzdialené 7 km, t. j. ani vzdialenosť nemôže byť dôvodom nevyhovenia tomuto návrhu. Model SOS majú rodičia a maloletá vyskúšaný, keď k striedaniu dochádza v čase letných prázdnin už 2 roky, pričom uvedené vyhovuje aj maloletej. Názor maloletej je podľa otca potrebné posudzovať individuálne s ohľadom na rozumovú a vôľovú vyspelosť maloletej, pričom je prirodzené, že pri priamych otázkach na dieťa, týkajúcich sa prezentovania jeho vlastného názoru ohľadom zverenia, dieťa trpí „konfliktom lojality“ vo vzťahu k obom rodičom. Maloletá nie je vo veku, kedy by bola schopná posúdiť pozitíva, resp. negatíva, SOS, preto ani jej názor nemôže predstavovať „právo veta“ pri rozhodovaní súdu o zmene zverenia. K podanému návrhu pripojil nasledovné listiny: plnomocenstvo, Dohodu o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu.

2. Dňa XX.XX.XXXX bolo vykonané informatívne stretnutie rodičov, na ktorom otec uviedol, že trvá na podanom návrhu a že doteraz styk prebiehal bez problém a odkedy podal návrh na súd sa všetko zmenilo, maloletá sa začala správať inak. Zároveň navrhol, aby súd vyžiadal správy zo školy maloletej. Matka sa vyjadřila, že s návrhom otca nesúhlasí z dôvodu, že maloletá s týmto nesúhlasí a zároveň uviedla, že si nemyslí, že sa otec maloletej dostatočne venuje. Styk je upravený široko, vždy sa prispôsobuje požiadavkám otca a myslí si, že by otec mal zmeniť prístup k maloletej a osobne sa jej venovať (nie stará matka), pretože problém signalizovala škola a potvrdilo to pedagogickopsychologické centrum. V prípade, ak by otec nezval návrh späť navrhla vypočutie maloletej, resp. znalecké dokazovanie. Obaja rodičia zhodne uviedli, že maloletá má problémy v škole. Zástupkyňa kolízneho opatrovníka uviedla, že sa jej nepáči ani terajšia úprava styku, maloletá k otcovi chodiť nechce, nakoľko sa jej otec príliš nevenuje. Keď je u otca, učí sa s ňou stará matka. Taktiež uviedla, že by bolo lepšie, keby bola vypočutá maloletá, príp. aby bolo vykonané znalecké dokazovanie, nakoľko v tomto prípade nie je SOS v záujme maloletej.

3. Uznesením Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa XX.XX.XXXX, č. k. 13P/38/2022 – 41 súd okrem iného ustanovil znalkyňu G. E. B., G. z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých a poradenská psychológia za účelom podania znaleckého posudku.

4. Na pojednávaní dňa XX.XX.XXXX obaja rodičia prehlásili, že majú záujem o návštevu poradenstva u E. H. s tým, že terapiu bude zameriavať na výsledok znaleckého dokazovania. Obaja si boli vedomí, že túto terapiu zabezpečia do ďalšieho pojednávania z vlastných finančných prostriedkov rovným dielom. Zároveň prehlásili, že maloletá do ďalšieho pojednávania bude v SOS oboch rodičov. Obaja rodičia si boli vedomí toho, že ak maloletá bude po konzultácii s E. H. vykazovať znaky toho, že je pre ňu SOS nevhodná, tak sa prejde do režimu aktuálneho rozsudku.

5. Právna zástupkyňa otca na pojednávaní uviedla, že vzhľadom k tomu, že od vykonania ZP uplynulo už pol roka, rodičia sa podrobili rodičovskej terapii, žiaľ výstup z toho nie je žiadny, keďže pani magisterka sa nedržala pokynov znalkyne. Nateraz by bolo vhodné, aby sa v rodičovskej terapii pokračovalo a aby proste súd rozhodol. Myslí, že bolo dostatočne preukázané, že názor dieťaťa je ovplyvnený, nejedná sa o slobodný názor dieťaťa. Trvala na návrhu tak, ako bol doručený s tým, že ho rozšírila o úpravu počas letných prázdnin tak, že maloletá bude v osobnej starostlivosti otca v každom kalendárnom roku od 01.07. od 09:00 do 15.07. do 18:00 a od 01.08. od 18:00 do 15.08. do 18:00 a v osobnej starostlivosti matky od 15.07. od 18:00 do 01.08. do 18:00 a od 15.08. od 18:00 do 31.08. do 18:00 a počas zimných prázdnin vyhlásených MŠVVaŠ SR v párnom kalendárnom roku bude maloletá v osobnej starostlivosti matky od 23.12. od 09:00 do 30.12. do 18:00 a v osobnej starostlivosti otca od 30.12. od 18:00 do 06.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 18:00 a počas zimných prázdnin v nepárnom kalendárnom roku bude maloletá v osobnej starostlivosti otca od 23.12. od 09:00 do 30.12. do 18:00 a v osobnej starostlivosti matky od 30.12. od 18:00 do 06.01 nasledujúceho kalendárneho roka do 18:00. SOS prebieha už 3. rokom počas obdobia letných prázdnin v týždňových intervaloch, bez akýchkoľvek problémov a taktiež prebiehala od 11.04. do 31.08.2023 v týždňových intervaloch, pričom matka mala možnosť SOS ukončiť, v prípade žeby došlo k radikálnemu odmietaniu zo strany dieťaťa, k čomu nedošlo. Na základe uvedeného mala za to, že týmto dočasným režimom došlo k zmene pomerov a zakladalo by to dôvod na pokračovanie v SOS, hoci i s odlišným intervalom striedania ako je 1 týždeň. Ďalej mala za to, že v danom prípade nemožno súdne rozhodnutie opierať o názor maloletého dieťaťa, ktorý je ovplyvnený zo strany matky, čím nie je splnená požiadavka slobody názoru maloletého dieťaťa. Ďalej sa domnievala, že maloletá nedisponuje takou rozumovou a vôľovou vyspelosťou, aby bola schopná posúdiť následky svojej výpovede pred tretími osobami, preto jej názor nie je určujúci. Z výsluchu psychologičky na pojednávaní vyplynulo, že maloletá nemá s kratším intervalom striedania problém, pričom z výsluchu maloletej vyplynulo, že sa v čase neorientuje. Mala za to, že zverením maloletej do SOS by došlo k odstráneniu výchovných problémov a prispelo by k zlepšeniu školských výsledkov, a to z dôvodu, že SOS počas celého kalendárneho roka by poskytla maloletej ucelený režim, pevné nastavenie pravidiel, čo je pre ňu podstatné. S poukazom na Nález ÚS ČR č. I ÚS/3065/21 bolo jednoznačne preukázané, že SOS je najvhodnejším riešením pre maloletú a sú splnené podmienky na zmenu zverenia.

6. Právna zástupkyňa matky na pojednávaní uviedla, že nemá pripomienky k výsluchu znalkyne. Mala pripomienku k rozšíreniu návrhu, aby tie Vianoce boli vyvážené, tzn. že teda, aby pokračovali v tom režime teda v nepárnom roku, žeby išla matka, lebo minulý rok nemala maloletú cez sviatky. Matka by súhlasila, aby dieťa išlo 23.12. k otcovi, nemá s tým problém, ale potom teda nejakým proporcionálne to rozdeliť, nie celý ten čas, aby bolo celé Vianoce, lebo to by asi veľmi ťažko niesla, keby nemohla byť aj doma, pod stromčekom darčeky atď., takže do nejakého teda 25.12. potom by prišla domov. Potom je otázka Silvester a Nový rok, tam je schopná sa prispôsobiť nejakým 2-3 dňom, aby teda sa to striedalo, zase párnny a nepárnny rok. Čo sa týka prázdnin, my nemala námietok, nech sa to rozširuje ten styk. Mala za to a bolo to tu povedané z úst znalkyne G. B. a aj E. H. jednoznačne povedali, že sa to musí postupne. Keď ju necháme na celé 2 týždne, možno bude okej, ale podľa jej názoru by bolo vhodnejšie to upraviť na 10-12 dní, čo je aj lehota, ktorú môže potom si otec použiť na to, že kúpi takýto pobyt. S prázdninami súhlasila, nech si maloletú užije cez tie prázdniny aj otec, ale jednoznačne len primerane upraviť styk. Matka urobila všetko, čo bolo v jej silách, aby našla čo najlepšie riešenie pre svoje dieťa. Ako vyplynulo z prednesu znalkyne a jej ZP, aj zo správ E. H. a jej výsluchu, zastávala s matkou názor, že skutočne nedozrel čas k tomu, aby mohla byť maloletá zverená do SOS. Otec má stále tendenciu hľadať chybu len v matke. Matka nepripravuje, matka nepriamo ovplyvňuje, chyby vidí v konaní matky, čo je základnou prekážkou toho, aby mohli ako rodičia bez problémov spolu komunikovať

tak, aby vytvorili skutočne pre dieťa čo najlepšie prostredie. Matka sa celý čas prispôbovala otcovi aj v období, keď robil vo viaczmennej prevádzke. Styk sa vždy snažila riešiť rodičovskou dohodou, otec ako keby nedoceňoval tento prístup a stále presadzuje to, čo chce on. Neberie v úvahu potreby dieťaťa, čo mu bolo aj pri konzultáciách vytknuté. V prvom rade je potrebné rešpektovať celkový emocionálny a psychický vývoj dieťaťa, pretože aj znalkyňa aj psychologička potvrdili, že psychický stav maloletej je destabilizovaný a táto môže rezultovať do somatických ťažkostí, citujem zo ZP a v podstate tento názor vyslovila aj psychologička. Znalkyňa pochopiteľne pripustila to, že tým že dieťa žije v domácnosti matky, pochopiteľne je týmto prostredím ovplyvňované, ale na str. 60 jednoznačne uvádza, že nevzhliadla žiadne priame ovplyvňovanie dieťaťa a neboli zistené žiadne tendencie k manipulácii. Dieťa má síce 9 rokov, ale vie uviesť, čo mu robí dobre, čo by si želalo, ako by si čo predstavovalo. Súd by preto mal prijať také rozhodnutie, ktoré bude v záujme maloletého dieťaťa. Pochopiteľne, že dieťa nevie vyjadriť, čo je logické a racionálne, ale vie veľmi čisto vyjadriť svoje emócie. Na strane matky neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti a práve zhoršujúce školské výsledky maloletej sú odzrkadlením určitej psychickej záťaž, ktorú má a o ktorej sa vyjadruje, že už trvá príliš dlho, čo v podstate potvrdila aj pani riaditeľka opatrovníčka. Zhoršené výsledky sa matka počas celého 2. polroku snažila po dohode s A. zlepšiť, a teda nemôžeme hovoriť, že by táto zásluha na lepších výsledkoch na konci roka bola len zásluha otca. V tejto súvislosti poukázala aj na správy, kde vysvetlenie žiadal súd zo strany ÚPSVaR, keď ešte v XX/XXXX ÚPSVaR nedoporučoval SOS, no neskôr sa k tejto priklonil, pričom sa zistilo, že konajúca opatrovníčka je priateľka so starou matkou otca, a teda nemá istotu, že zmena postoja opatrovníka, ktorú opatrovník videl k zmene režimu, ktorý si rodičia skúšobne dohodli, a preto sa k SOS priklonil. Matka nemá dôvod otcovi postupne umožňovať širší styk, súhlasí s rozšírením styku počas letných prázdnin. Mala za to, že dĺžka 14 dní pre maloletú je podľa názoru matky príliš dlhá, snáď keby sa upravila na 10-12 dní, by bolo možné s takouto dĺžkou styku súhlasiť. Čo sa týka vianočných a iných sviatkov, trvá na tom, aby sa rovnakých práv ako má ona, počas vianočných sviatkov, Silvestra, Veľkej noci, dostalo i otcovi, ako postačujúce však vidí primerane rozšíriť styk podľa doteraz platného rozhodnutia tak, aby dieťa malo pocit, že vianočné a novoročné sviatky trávi aj s otcom aj s matkou.

7. Zástupkyňa kolízneho opatrovníka na pojednávaní uviedla, že či by naozaj aj kvôli škole, nebolo lepšie urobiť maloletej ten režim pravidelnejší, ucelenejší. Lebo ona bola v škole tento týždeň a pani riaditeľka jej povedala, že jednoznačne maloletá sa za to obdobie minulého druhého pol roka zlepšila v škole, opravila si niektoré predmety a teraz, že má pocit, že napr. v čítaní sa ešte zhoršila a ona povedala, že nevidí rozdiel, že vtedy príde od otca, že ona to ani nevníma, aké majú nastavenie. Maloletá príde pripravená od obidvoch rodičov. Mala za to, že počas letných prázdnin je tých 14 dní úplne normálne a majú to aj iní rodičia. Už v súčasnosti je možné považovať styk maloletej s rodičmi za SOS. Inak sa pridriavala správy, ktorú zaslali súdu. Čo sa týka tých Vianoc, tak si myslí, že od 23.12. do 25.12. je krátka doba. Aj pre jedného aj pre druhého. Lebo sú tam ďalšie sviatky ešte, sviatok je 25.12., 26.12. Keď nie od 23.12., tak od 24.12. do 27.12. a potom ja neviem od 30.12. do 02.01. alebo do 03.01. Odporučila maloletú zveriť do SOS obidvoch rodičov. Intervaly striedania ponechala na rozhodnutí súdu a toto stanovisko zdôvodnila aj tým, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky na výchovu a starostlivosť o dieťa a túto sú jej schopní rovnocenne poskytovať. Rodičia od 4/2023-8/2023 realizovali SOS v týždňových intervaloch a ani jeden z rodičov počas tohto obdobia nesignalizoval problém k jej realizácii. Napriek tomu, že na pojednávaní 11.04.2023 vzali na vedomie odporúčania pani sudkyne, že v prípade, že maloletá bude vykazovať znaky toho, že je pre ňu SOS nevhodná, tak sa vrátia do režimu podľa aktuálneho rozsudku. Aj súčasnú úpravu styku možno považovať za SOS, aj keď nie je v pomere 50:50. V prípade, žeby sa mala realizovať SOS v pomere 50:50, išlo by o rozšírenie styku s otcom v priemere 3,5 dňa v mesiaci. Mala za to, že ucelený pravidelný režim by bol pre maloletú vhodnejší, nakoľko by mala pravidelný režim, stabilný čas vyhradený na prípravu na vyučovanie, na voľnočasové aktivity, čo by mohlo prispieť k zlepšeniu jej vzdelávacích výsledkov.

8. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa, resp. vykonaním všetkých dôkazov predložených navrhovateľom, dopytom na I. F., znaleckým dokazovaním, výsluchom znalkyne, E. H. a maloletej, pričom zistil nasledovný skutočný stav veci:

9. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa XX.XX.XXXX, č. k. 13P/15/2020 – 92, právoplatným dňa XX.XX.XXXX súd schválil rodičovskú dohodu nasledovného znenia: Styk otca s maloletou A. B., nar. XX.XX.XXXX sa upravuje nasledovne:

Otec je oprávnený sa stýkať s maloletou každý páry týždeň v stredu od 12:15 hod., kedy si maloletú vyzdvihne zo školského zariadenia, do piatka do 07:00 hod., kedy maloletú do školského zariadenia odovzdá.

Otec je oprávnený sa stýkať s maloletou každý nepáry týždeň v piatok od 12:15 hod., kedy si maloletú vyzdvihne zo školského zariadenia, do pondelka párneho týždňa do 07:00 hod., kedy maloletú do školského zariadenia odovzdá.

Počas letných prázdnin toho ktorého roka bude prebiehať styk osobitným režimom, a to nasledovne: Otec je oprávnený sa stýkať s maloletou počas letných prázdnin prvý a tretí týždeň v mesiaci júl a prvý a tretí týždeň v mesiaci august. Otec si prvý deň toho ktorého týždňa maloletú o 10:00 hod. vyzdvihne pred bydliskom matky a posledný deň toho ktorého týždňa maloletú o 18:00 hod. pred bydliskom matky matke odovzdá.

Počas vianočných a veľkonočných sviatkov bude prebiehať styk osobitným režimom, a to nasledovne:

Otec je oprávnený sa stýkať s maloletou každý páry rok od 24.12. od 10:00 hod., kedy si maloletú z pred bydliska matky prevezme do 25.12. do 10:00 hod., kedy maloletú matke v jej bydlisku odovzdá a od 31.12. páry rok od 10:00 hod., kedy si maloletú z pred bydliska matky prevezme do 01.01. do 10:00 hod., kedy maloletú matke v jej bydlisku odovzdá.

Otec je oprávnený sa stýkať s maloletou každý nepáry rok od 25.12. od 10:00 hod., kedy si maloletú z pred bydliska matky prevezme do 26.12. do 10:00 hod., kedy maloletú matke v jej bydlisku odovzdá a od 01.01. nepáry rok od 10:00 hod., kedy si maloletú z pred bydliska matky prevezme do 03.01. do 18:00 hod., kedy maloletú matke v jej bydlisku odovzdá.

Otec je oprávnený sa stýkať s maloletou počas veľkonočných sviatkov každý páry rok od Veľkonočného piatku od 09:00 hod. do Veľkonočného pondelka do 18:00 hod. s tým, že si otec maloletú v danú hodinu z pred bydliska matky prevezme a v danú hodinu ju matke v jej bydlisku odovzdá.

Otec sa zaväzuje prispievať na výživu maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške XXX Eur mesačne, ktoré výživné sa zaväzuje poukazovať vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa s účinnosťou od XX.XX.XXXX.

Týmto súd zmenil rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 11P/175/2014-21 zo dňa XX.XX.XXXX v časti úpravy styku a v časti výživného a o trovách rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

10. Zo správy o maloletej I. J. F. zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že maloletá navštevuje 3. ročník ZŠ a riadne si plní školskú dochádzku. Maloletá je k spolužiakom milá, priateľská, v škole sa správa slušne, v súlade so školským poriadkom, niekedy sa nesústreďí a to zvyčajne z dôvodu prípadného neporozumenia danej úlohe, ale inak pracuje podľa pokynov. Na vyučovanie býva pripravená, plní si svoje povinnosti. Rodičia jej pomáhajú pri príprave do školy. Pomoc potrebuje, pretože pri samostatnej práci robieva chyby. V škole dosahuje viac-menej priemerné výsledky, jej známky v hlavných predmetoch sú väčšinou 2,3 a niekedy 1. Slabšie výsledky dosahuje najmä v matematike. V E. XXXX bola maloletá vyšetrená CPPP a P v G. C. na podnet zo strany vyučujúcej – triednej učiteľky a so súhlasom zákonného zástupcu – matky. Dôvodom bola skutočnosť, že maloletá trávi veľa času pri domácej príprave na vyučovanie a výsledky v škole tomu nezodpovedajú, podáva veľmi nevyrovnané výkony, hlavne v matematike. Všetky zameškané hodiny má vždy ospravedlnené a spolupráca rodiny so školou bola a aj v súčasnosti je dobrá, rodičia sú ústretoví, maloletej sa venujú.

11. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa XX.XX.XXXX je zrejmé, že dňa XX.XX.XXXX bol vykonaný pohovor s maloletou za účelom zistenia jej názoru na zverenie do SOS oboch rodičov. Z osobného pohovoru zistili, že maloletá nie je stotožnená s návrhom otca a počas rozhovoru sa opakovane vyjadrila, že nechce bývať u tatina a nechce k nemu ani chodiť. Jej názor je zaznamenaný aj na CD nosiči, ktorý je prílohou tejto správy. Maloletá navštevuje 3. ročník ZŠ v F.. Podľa vyjadrenia školy má pekný vzťah s rodičmi, matkou, vlastným aj nevlastným otcom, ako aj so starými rodičmi. Keď prídu po ňu do školy, vždy prejaví radosť zo stretnutia. Celá rodina sa o ňu vzorne stará, vždy je čisto oblečená

a upravená. V minulom školskom roku mala problém so zvládaním učiva. Na podnet školy absolvovala vyšetrenie v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Považskej Bystrici. Zo záverov vyšetrenia vyplynulo, že maloletá má oslabené perцепčné schopnosti, nevyrovnaný, kolísavý výkon. Zákonným zástupcom boli navrhnuté reedukačné cvičenia v CPPP a P so špeciálnym pedagógom, ktorý vykonal diagnostiku. Zároveň im bolo odporúčané vykonať kontrolné vyšetrenie v poradni na konci 3. ročníka. Jedným z hlavných predpokladov fungovania SOS je schopnosť rodičov dohodnúť sa na základných otázkach týkajúcich sa výchovy a starostlivosti o dieťa, čo podľa doposiaľ zistených informácií u rodičov nefunguje. Na základe uvedených skutočností SOS, tak ako ju navrhuje otec by v súčasnosti nebola v záujme maloletej. Kolízny opatrovník mal za to, že styk otca s maloletou je upravený dostatočne široko tak, aby sa vzťah otca s maloletou mohol naďalej pozitívne rozvíjať. Zároveň navrhol, aby bola maloletá vypočutá súdom.

12. Znalčka G. E. B., G. podala vo veci Znalecký posudok č. XX/XXXX, v ktorom zhodnotila celkový psychosociálny vývin a osobnosť oboch rodičov ako aj maloletej. Konštatovala, že v prežívaní maloletej sú náznaky neurotického prežívania a subdepresivity (potlačenie vnútorného prežívania s idealizáciou rodinného prostredia a svojej osobnej situácie, vysoká neistota, napätie, plačlivosť, nechutenstvo, pociťovanie trápenia a starostí, narušenie kontaktu a komunikácie, má strach z vlka a niekedy má strach ísť k otcovi). Psychický stav maloletej je destabilizovaný vnímaním antagonizmov medzi rodičmi, a pravdepodobným prežívaním ich zámerného aj nezámerného tlaku na jej lojalitu s rodičmi aj s manželom matky. Psychická nestabilita môže rezultovať do somatických ťažkostí. K škole má maloletá problematický vzťah, učiteľku opisuje ako dobrú. Jej hodnotová orientácia je vzťahovo-statusová: byť stále s mamou (najväčšiu radosť má, keď ide k mame), chodiť na prechádzky sama so psíkmi, mať pravé perly. Podľa znalčky maloletá vzhľadom k svojmu veku a vývinu dokáže vnímať prežité situácie a tieto interpretovať dospelým. U maloletej nemožno konštatovať objektívne vnímanie, zapamätanie a interpretovanie prežitých situácií – nemá na to vývinové kompetencie. Matka má k maloletej dobrý vzťah, za zmysel svojho života považuje rodinu. Prežívanie súčasnosti sa zdá byť u matky skôr potlačené, je sústredená skôr na prežívanie minulosti vo svojej pôvodnej rodine a zameriava sa do vzdialenejšej budúcnosti. Rolu oboch biologických rodičov maloletej podvedome presúva na svojho manžela a u seba v úlohe matky vníma nesamostatnosť. Otec má k maloletej vysoko pozitívny vzťah, za podstatné považuje byť tu vždy pre ňu, trápí ho, že s ňou nemôže tráviť viac času a obzvlášť sa teší, keď má maloletá prísť k nemu domov. Za zmysel života považuje deti, a nechce sa o ňu doťahovať a praje si, aby už o dcéru nemusel takto bojovať. V rodičovských výchovných postojoch otca podľa znalčky absentuje formatívna a podporná zložka. Nemá výraznú tendenciu ku kamarátstvu a solidarite s dieťaťom, čo býva u rodičov maloletých detí bežné. V partnerstve rodičovstve vníma rovnocennosť ženského a mužského princípu. Maloletá na podvedomej úrovni má intenzívny, určujúci vzťah k obojmu rodičom. Na verbálnej úrovni je jej vzťah k matke pozitívny bez akýchkoľvek výhrad, preferuje svoju matku a k otcovi prejavila skôr ambivalentný vzťah. Jej vzťah k rodičom je nepochybne ovplyvnený faktom, že od svojho útleho veku býva so svojou matkou a jej manželom, a že v novej rodine matky vyrastá aj jej mladšia sestra. V tejto rodine sa cíti byť hodnotená ako najlepšia dcéra. Vzťah maloletej s otcom komplikuje zjavná tendencia matky nahradit' biologického otca svojim terajším manželom (maloletá je vedená k tomu, aby matkinho manžela oslovovala tatinko) a biologického otca maloletej vytesňovať. Maloletá má na otca zvýšené chaotické nároky (pokiaľ ide o čas strávený s ním, o účasť jej kamarátky na spoločných výletoch a pod.). U maloletej je sformovaný koncept spolupatričnej doplnenej rodiny, kde je jej biologický otec nahradený matkiným manželom, a ona je najdôležitejšou osobou pod ochranou matky a jej manžela. K matke vyjadrila maloletá najbližší vzťah a matkinho manžela vníma podvedome ako najkompetentnejšiu osobu v rodine. Sebe a matke prisudzuje porovnateľné kompetencie, čo signalizuje preťaženie zodpovednosťou a rozhodovaním s potenciálom destabilizovať detskú psychiku. Ďalej znalčka konštatovala, že maloletá je na podvedomej úrovni nepochybne ovplyvňovaná zo strany svojej matky a pravdepodobne aj jej manžela vo vzťahu k svojmu otcovi. Počas psychologického vyšetrenia prejavila maloletá vôľu ísť radšej k matkinmu priateľovi, ako k starej matke z otcovej strany, čo svedčí o preferencii maloletej. V osobnostnej štruktúre rodičov znalčka nezistila tendenciu k manipulácii maloletej. Maloletá vyjadrila k manželovi matky pozitívny vzťah, volá ho tatinko (podľa matky ho tak volá preto, pretože ho pozná od malička a volá ho tak aj jej mladšia sestra). K starým rodičom z oboch rodičovských strán vyjadrila maloletá v celku porovnateľne pozitívny vzťah. Matka označila vzťah starej matky zo strany otca k maloletej za negatívny. Maloletá vyjadrila pranie byť s matkou, na návrat k matke od otca sa evidentne teší. Odchod maloletej od matky k otcovi môže byť poznačený neistotou (pokiaľ ide o reakcie matky a jej manžela na pobyt maloletej u otca), čo môže spôsobovať nechotu maloletej byť v budúcnosti dlhšie u otca. Maloletá môže len kopírovať

matkinu tendenciu umožniť otcovi byť s maloletou dcérou len počas určených víkendov, keďže je vysoko pravdepodobné, že maloletá so svojou matkou lojalizuje. Vzhľadom na psychosociálny vývin a vzťah k oboj rodičom u maloletej (u ktorej sa už v dôsledku vnímania antagonizmov medzi rodičmi už susp. prejavili psychické ťažkosti s negatívnym dopadom na jej vzdelávanie v škole aj na jej telesné zdravie) znalkyňa nateraz nepovažovala za vhodné aplikovať v tomto prípade systém SOS. Znalkyňa navrhla, aby bol oboj rodičom nariadený intenzívny dlhodobý kurz rodičovskej terapie a poradenstva (možno očakávať, že pozitívnym dôsledkom uvedeného bude tiež stabilizovanie psychického stavu maloletej) s cieľom lepšie porozumieť svojmu prežívaniu a vývinovým potrebám spoločnej maloletej dcéry, a pochopiť a rozvinúť u seba aspekty zodpovedného rodičovstva.

13. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že od posledného pojednávania, ktoré sa uskutočnilo dňa XX.XX.XXXX rodičia maloletej realizujú SOS v týždňových intervaloch a to tak, že otec si maloletú od matky prevezme v piatok a nasledujúci týždeň v piatok ju matke odovzdá. Takáto úprava starostlivosti je realizovaná aj v súčasnom období. Otec maloletej pri pohovore uviedol, že z jeho pohľadu SOS funguje dobre, maloletá je v jeho domácnosti spokojná, nevyskytol sa žiadny problém. Počas celého obdobia matka ani raz otcovi nenaznačila, že by sa jej maloletá sťažovala, že k otcovi nechce ísť. Rovnako sa ani maloletá otcovi nikdy nezmenila o tom, že by sa chcela k mame vrátiť skôr, že jej je smutno. Keď je maloletá s otcom osamote prejavuje mu náklonnosť, objíma ho, hovorí ako ho má rada, avšak na verejnosti, pred cudzími ľuďmi je zdržanlivá, akoby mala strach prejavíť svoje city. Otec uviedol, že maloletej sa snaží maximálne venovať, či už pri príprave na vyučovanie, alebo voľno časových aktivitách, chce sa podieľať na jej výchove v rovnakej miere ako matka. Matka pri pohovore uviedla, že maloletá jej po návrate od otca hovorí, že jej bolo smutno, že u otca nechce byť tak dlho. Prvé dva dni po návrate od otca musí matka s dieťaťom spať, maloletá ju drží za ruku a hovorí, že jej bolo smutno. Matka ďalej uviedla, že by si želala, aby maloletá bola šťastná a spokojná, aby sa našiel dôvod prečo k otcovi odmieta ísť. Dňa XX.XX.XXXX vykonali neohlásenú návštevu v domácnosti otca, v čase keď sa u neho nachádzala aj maloletá. V čase príchodu bola maloletá vo svojej izbe, hrala sa so psíkom, pôsobila spokojne. Na otázku ako sa má u tatina odpovedala, že dobre. Maloletá bola komunikatívna, ukazovala im hračky, novú kuchynku, ktorú jej kúpila babka. Rozprávala ako bola s tatinom v kine, na výlete v ZOO v Lešnej, spomenula tiež bazén, ktorý majú pri dome. Na otázku, či sa jej páči byť rovnako s tatinom ako s maminou odpovedala, že nevie. Po poslednom pojednávaní kolízny opatrovník telefonicky kontaktoval psychologičku E. H., za účelom zistenia, či by bolo možné v jej poradni vykonať terapiu pre rodičov v zmysle odporúčaní súdnej znalkyne. Následne boli dňa XX.XX.XXXX E. H. zaslané závery znaleckého dokazovania s odporúčanými cieľmi poradenstva a telefonický kontakt na oboj rodičov. Podľa vyjadrenia oboj rodičov psychologičku začali navštevovať v priebehu mesiaca máj 2023. Rodičia absolvovali spoločné úvodné stretnutie a spoločné záverečné stretnutie, kde im bola odovzdaná správa z poradenského procesu. Ďalšie konzultácie boli realizované individuálne s maloletou, ktorú na stretnutia privádzali striedavo obaja rodičia. Podľa ich názoru nebol naplnený cieľ poradenstva, keďže toto nebolo primárne zamerané na rodičov, ako odporúča znalec, ale na dieťa. Podľa posledného právoplatného rozsudku zo dňa XX.XX.XXXX je otec oprávnený stýkať sa s maloletou každý párny týždeň v stredu od 12:15 hod., kedy si maloletú vyzdvihne zo školského zariadenia do piatka do 7:00 hod., kedy maloletú do školského zariadenia odovzdá a každý nepárny týždeň od piatka 12:15 hod., kedy si maloletú vyzdvihne zo školského zariadenia do pondelka do 7:00 hod., kedy maloletú do školského zariadenia odovzdá. Mali za to, že striedavá osobná starostlivosť v týždňových intervaloch by bola pre dieťa vhodnejšia, ako súčasná platná úprava. V tomto prípade by sa jednalo v prepočte na dni v mesiaci iba o niekoľkodňové rozšírenie styku. Maloletá by v takto nastavenom modeli fungovala v týždenných intervaloch u oboj rodičov. U oboj rodičov by mala nastavený ucelený týždenný režim prípravy na vyučovanie, ako aj voľnočasových aktivít, čo by z nášho pohľadu mohlo prispieť k jej stabilizácii, lepšej orientácii o pobyte a tiež k zlepšeniu školských výsledkov. Striedanie v týždňových intervaloch považujeme za vyrovnaný a vyvážený podiel oboj rodičov na zabezpečovaní starostlivosti. Maloletá je vo veku, kedy dokáže bez problémov fungovať rovnaký čas v domácnosti matky ako aj otca. Otec má vytvorené vhodné bytové podmienky, dostatočné materiálne zabezpečenie a svoje pracovné povinnosti dokáže prispôbiť potrebám maloletej. Vzhľadom na uvedené mali za to, že otec spĺňa všetky predpoklady pre zabezpečovanie SOS, odporúčali, aby súd návrhu otca vyhovel a maloletú zveril do SOS oboj rodičov.

14. Zo správy E. H. zo dňa XX.XX.XXXX vyplýva, že na základe žiadosti rodičov maloletej realizovala individuálne stretnutia s maloletou. Účelom realizovaných stretnutí bolo posúdenie vhodnosti/ nevhodnosti striedavej osobnej starostlivosti pre maloletú, v ktorej v tomto období rodina skúšobne

fungovala. Maloletá bola na stretnutia privádzaná striedavo oboma rodičmi. Realizované boli tiež spoločné stretnutia s rodičmi. K spolupráci obaja rodičia pristupovali zodpovedne, boli otvorení komunikácii a realizovanému procesu. Hneď v úvode obaja rodičia vyjadrili svoje pranie, aby ich spoločná dcéra bola spokojná. Obaja s ňou túžia tráviť rovnaký čas, avšak je pre nich dôležité, aby našli režim, ktorý bude primárne vyhovovať ich dcére. Vo vzájomnom rodičovskom vzťahu sa snažia vzájomne komunikovať a to aj o prípadných problémoch, podporovať sa a poskytovať si vzájomnú pomoc vo výchove. Maloletá sa v priebehu stretnutí prejavovala spontánne, bola komunikatívna, otvorená a priama. Od samého začiatku prejavovala túžbu po zrušení aktuálneho režimu striedavej osobnej starostlivosti. Chce žiť v domácnosti matky a s otcom sa pravidelne stretávať. Počas týždňa u otca pociťuje smútok, ale „sľúbila, že to vyskúša a tak sa snaží vydržať“, preto to podľa jej slov nedáva najavo. V priebehu stretnutí s maloletou u nej zaznamenala vysokú mieru emocionálnej záťaže a úzkosti. Maloletá je zahltená rodinnými vzťahmi, v ktorých sa zo všetkých síl snaží udržať a presadiť svoj názor, avšak prejavujú sa u nej pocity márnosti sa o čokoľvek ďalej usilovať – ako sama uvádza „trvá to už príliš dlho“. Vníma u dieťaťa výraznú potrebu čistých vzťahov a väčšej pozornosti voči jej potrebám, ktoré sa rodičom snaží komunikovať, avšak cíti sa byť nevypočutá, čo na ňu pôsobí zraňujúco. Maloletá stráca dôveru voči svojim rodičom, má pocit akoby im nezáležalo na tom, čo chce ona sama a presadzujú len svoje vlastné záujmy. Na základe vyššie uvedeného toho času nepovažuje za vhodné pokračovať v režime striedavej osobnej starostlivosti a odporúča ponechať doposiaľ platnú úpravu stretávania maloletej s otcom. Rodičom odporúča sériu spoločných sedení za účelom zefektívnenia fungovania v rodičovskom vzťahu, posilnenia dôvery vo vzájomné rodičovské kompetencie, zbavenia sa nánosov partnerského konfliktu, ako aj za účelom akceptácie vzájomnej potreby podieľať sa na výchove spoločnej dcéry a byť v jej blízkosti.

15. E. E. H. vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že obidvaja rodičia k tomu pristupovali zodpovedne. V podstate spolupracovali, ako sa dohodli. Fungovali, snažili sa dodržiavať tie nastavené pravidlá. Bolo vidieť u obidvoch záujem a snahu. Obaja rodičia sa snažia odložiť konflikt, ktorý v minulosti bol a fungovať, aby maloletej bolo dobre v rámci skúšobnej doby SOS. Rodičia spolu vedeli komunikovať, zatelefonovali si, snažili sa obaja, aj keď to niekedy nebolo ľahké v niektorých situáciách, ale fungovali v tom. Na začiatku mala stretnutie s rodičmi, potom sa stretávala nejaký čas s maloletou a potom znova s rodičmi. Viac stretnutí mala práve s maloletou, ktorá v SOS nechce fungovať. Pre ňu je to náročné. Maloletá sa nastavila tak, že to skúsi a že to zvládne, vydrží to a vyskúša. Maloletá má rada obidvoch, tam to vôbec nie je o tom, že by nemala rada tatina, ale ona sa cíti doma u mamy a nechce byť v SOS a dochádza u nej až k tomu, že ku koncu tých stretnutí, u nej vnímala hnev na maminu za to, že musí ďalej v tom pokračovať. Akoby už strácala dôveru v obidvoch rodičov, že neberú do úvahy to, čo chce ona, ale musí skúšať vlastne niečo, v čom vôbec nechce byť. U maloletej do toho vo výraznej miere vstupuje rodinný stereotyp. Dlhé roky žila v domácnosti matky, je tam naučená a má tam svoj domov. Je tam priestor, v ktorom je zvyknutá a v ktorom chce byť, lebo tam pociťuje bezpečie. U otca v podstate to bezpečie tak necíti ako u matky, pretože ich vzťah nebol tak vytvorený tým, že spolu neboli od malička. Maloletá sa tam teraz už nevie takým spôsobom zaradiť. Podľa psychologičky to u maloletej nie je len otázka času a nezvykla by si na to. Keď je maloletá u otca, tak cíti smútok, až beznádej, pretože chce byť niekde inde. Myslí si, že keď ju do toho postavíte, tak každé dieťa sa naučí v tom fungovať, ale aký to bude mať emočný dosah na to dieťa, to už je rozdielne a maloletá je už teraz v t procese skúšania, a začala sa vťahovať do seba. Maloletá sa naučila, že mala by robiť to, čo sa od nej očakáva, ale tie svoje emócie, a to ako to naozaj prežíva, skrývať, čiže navonok sa snaží fungovať, potom večer povie, že plakala, alebo že si písala do svojho zošita, že toto je niečo, čo ona nechce, v čom nechce žiť. Čiže navonok sa nastaví, zvládne to, (je ten typ dieťaťa, ktoré sa veľmi snaží javiť ako silné) ale vnútorne to prežíva úplne opačne. E. H. by skôr volila tú cestu v SOS s nerovnomerným intervalom, pretože ten rovnomerný interval jej nevyhovuje a možno postupne, keď rodičia zakceptujú to, ako to ona má, ako to prežíva a ona sa potom uvoľní, nebude pociťovať obrovský tlak, tak možno neskôr si sama vyberie, že chce zostať o deň dlhšie alebo chce ísť o deň skôr, aby ona bola tá, ktorá si to môže voľiť. Spôsob, ktorý bol doposiaľ maloletej vyhovoval, lebo nemala pocit, že je to pre ňu dlho. Mala pocit, že je aj s otcom, ale cítila nedostatok času, že je aj doma, čiže by nechala pôvodný interval stretávania sa. Túto situáciu rozoberala aj s rodičmi, u otca vnímala tichý nesúhlas, pretože je vidieť, že on sa s maloletou veľmi chce stretávať, chce sa podieľať, chce tráviť rovnaký čas s maloletou, mať priestor v podstate aj dobudovať vzťah. Maloletá vníma rodinu na strane matky, pretože v tom mechanizme od začiatku funguje. To, čo vníma ako zmenu (v porovnaní s minulosťou – kontaktom na úrade), tak je postavenie otca v jej vnímaní niekde inde. Lebo v minulosti tam bol otec naozaj veľmi naboku, teraz ho už má zadefinovaného ako tatina, majú spolu zážitky, ale stále ten domov je u matky. Jej vzťah k otcovi sa zlepšuje z toho dôvodu,

že to nebolo ako keby tlakom, ale išlo to tak pozvoľna, postupne. Uviedla, že pre maloletú je prioritnou rodinou nová rodina matky a vyvstáva z názoru dieťaťa, ktoré vníma domov a svoje bezpečie primárne v domove v prítomnosti matky. U dieťaťa je dôležitý rodinný stereotyp, ktorý tu bez toho, že by to otec nejako chcel, sa vytvoril u matky. V rámci tohto rodinného stereotypu musí brať do úvahy správanie dieťaťa. Keď je to správanie zdravé, v zmysle toho, že jej chýba matka, sestra, zázemie, v ktorom doteraz vyrastala v prevažnej miere, tak toto je u maloletej výrazné. To, že sú tam rozdielne výchovné štýly, prístupy, prísnejšie, menej prísne, to sú veci, s ktorými sa dá pracovať, ale ten rodinný stereotyp psychologička nevie potlačiť. Čo sa týka kontraktu, komunikovala s kolíznou opatrovníčkou a s rodičmi. Obaja rodičia preferovali stretnutia s maloletou. Znalecký posudok dostala k nahliadnutiu s tým, že sa pýtala a komunikovala s rodičmi, ako v chápu tú spoluprácu, že kde by sa mali zameriavať, odrážala sa od rodičov, ktorí prišli ako klienti, nie od znaleckého posudku. Obaja rodičia, keď sa bavili o práci na ich vzájomnom vzťahu, tak sa vyjadrovali, že ten funguje a prioritnejšie pre nich bolo, aby mapovali emočný a psychický stav maloletej počas skúšania SOS, zároveň vzájomne komunikovali o tom, ako v tom celom fungujú oni. Išli do toho s prioritou dieťaťa a s tým, že to, ako to bude chcieť ona, je pre nich kľúčové. Maloletá si v podstate vie spočítať, že koľko je týždeň, že ona to vníma akoby aj pocitovo na tom rozsahu. Nezameriavala sa s ňou na to, či vie, že týždeň má 7 dní. E. H. bola toho názoru, že v školskom prostredí je maloletá zahľtená domácou situáciou a konfliktom, ktorý sa deje a tým pádom tá kapacita dieťaťa mnohokrát na to sústredenie na to školské vyučovanie ide dole. Nepredpokladá, že by sa situácia zlepšila práve uceleným režimom, pretože to nezmení emočné nastavenie dieťaťa. Podľa psychologičky maloletá 100 % prezentuje svoje vlastné názory. Myslí si, že u otca maloletej vadí najmä iný výchovný prístup, ako je doma a maloletá viackrát pomenovala, že v domácnosti otca je viacej kriku. Avšak toto je ťažko objektívne posudzovať, lebo na dieťa nezakričí. Na druhej strane maloletá tiež je dieťa, ktoré má svoju hlavu a ktoré niekedy potrebuje nastaviť hranice, ale ona vníma, keď si porovnáva tie dva priestory, v ktorých žije, tak u otca vníma oveľa viac kriku, viac tlaku na výkon, aj na ten školský a v tom sa necíti komfortne. Toto by však nepovažovala za ten rozhodujúci faktor, čo sa týka SOS, či áno alebo nie. Skúškou SOS u maloletej sa čo sa týka matky jej dôvera už teraz oslabila a myslí si, že sa bude ešte viac vzťahovať do seba a v podstate ten pohľad dieťaťa na svet ako bezpečné miesto, sa môže u nej vytrátiť. Nemôže to povedať s istotou, lebo nevie, čo bude do budúcnosti. Aktuálne maloletá už zakrýva tie emócie, má tendenciu maskovať ako sa naozaj cíti a ako to má a ako to prežíva. Predpokladá, že by emócie potláčala viac do seba. Súhlasila s tým, aby ostala pôvodná úprava, pretože keby to rozrávali na dni, tak naozaj to vychádza o máličko dní menej ako 50:50, ale tým, že je to viacej rozkúskované, tak maloletá má pocit, že je doma viacej akoby s tou maminou v tom svojom priestore, v ktorom je ona zvyknutá a je to pre ňu prijateľnejšie. Osobne si myslí, že ak by prešli z toho pôvodného stretávania s otcom čo bolo na každý druhý víkend, že by to nebolo dostatočné, lebo oni si potrebujú naozaj ten vzťah dobudovať a ona u otca nachádza uspokojenie v tom vzťahu, majú spoločné zážitky, čiže myslí si, že vyjadrenia maloletej o tom, že by chcela styk len raz za dva týždne, boli výrazne iba takým výkrikom toho, že nech je to menej, ako je to teraz. K zúženiu styku sa neprikláňala. Pôvodné nastavenie stretávania sa maloletej vyhovovalo, tak nevidí dôvod ho meniť, nakoľko rovnomerná SOS u maloletej vyvoláva pocit chýbania matky a toho, že je u otca príliš dlho. Taktiež uviedla, že je možné v prípade SOS ak by bola v intervale 5 – 2 – 2 – 5 alebo 4 – 3 – 3 – 4, že by to nemuselo byť pre maloletú zlé, avšak odporúčala by to najskôr u maloletej vyskúšať.

16. Maloletá vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že chce byť u a maminy častejšie a chcela by, aby to bolo tak, ako to bolo doteraz, t. j. že je u tatina cez víkend, potom dva dni u maminy, potom dva dni u tatina a týždeň u maminy. Nechce, aby bola rovnaký čas u maminy a u tatina. Najviac sa jej to páči tak, ako to je doteraz, pretože jej chýba mamina. Keď je u tatina, on sa s ňou niekedy učí ale najviac sa učí s babkou, môže si vybrať, s kým sa bude učiť. Tatino je pri učení prísny iba vtedy, keď niečomu nerozumie. Keď je u tatina tak sa hrá v izbe a on niečo vonku robí. Keď je u maminy, tak sa s ňou hrá hry – pexeso a tak, a má tam aj psa. S tatinom sa pexeso nehráva, s ním sa hrávala človeče, keď bola malá. To bola jej obľúbená hra. V minulosti k tatinovi nechcela chodiť vôbec. Uviedla, že nechce byť 5 dní u maminy, 2 dni u tatina, 2 dni u maminy a 5 dní u tatina, pretože sa jej to nepáči a chýba jej mamina. Sudkyňa kládla maloletej otázky aj ohľadom dní v týždni (za účelom zistenia jej časovej orientácie), avšak maloletá na tieto otázky nevedela správne zodpovedať, vedela však určiť aký je deň, a aký deň nasleduje.

17. Znalkyňa G. E. B. vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že teoretický je možné, že vplyv matky na maloletú môže byť dôvodom odmietania SOS maloletou, pretože maloletá dlhodobo vyrastá hlavne vo výchovnom prostredí svojej matky, avšak nemôže to byť jediným dôvodom. Maloleté deti vo

všeobecnosti nie sú schopné vypovedať objektívne, nemajú na to vývinovú kapacitu, toto platí aj na maloletú. Vo všeobecnosti platí, že biologickí rodičia majú mať najväčší podiel na starostlivosti a na výchove o svoje maloleté deti. Pokiaľ tomu nebránia veľmi vážne dôvody, ako je napr. nejaká výrazná patológia obidvoch rodičov alebo nejaká kriminálna súčasnosť, ktorá toto obmedzuje. Takže pokiaľ rodičia neuznávajú dôležitosť toho druhého rodiča vo výchove, čo sa obyčajne premieta do ich názorov, do ich postojov, aj do výchovných stratégií, tak považuje za nevyhnutné, aby sa podrobili rodičovskej terapii a poradenstvu. Nie preto, aby sa poukazovalo na ich chyby, oni majú byť stotožnení so svojou zodpovednosťou za to, čo prebehlo v ich živote, partnerskom, aj čo sa týka výchovy maloletého dieťaťa. Vždy sú tam dvaja biologickí rodičia, ale ich podiel na tom, čo sa stalo, nemôžeme považovať za rovnaký. Práve preto treba pracovať v rámci rodičovskej terapie a poradenstva s tými princípmi zodpovedného rodičovstva, ktoré načrtla. Z výsledkov vyšetrenia a na základe štúdia materiálov zo súdu, ktoré mala k dispozícii, nateraz neodporúča SOS, pretože situácia, tie vzťahy, názory, postoje sú také, ktoré podľa jej názoru toto v súčasnosti neumožňujú. Je tu maloleté dieťa, ktoré objektívne nedokáže zhodnotiť situáciu ani dopad svojich názorov, nápadov, rozhodnutí na svoj ďalší život, ale dieťa má svoje isté zážitky, má svoje stereotypy, má svoje predstavy. V rodine matky, v ktorej dlhodobo vyrastá, má citovú saturáciu. V štádiu, keď bol vypracovaný ZP sa jednalo o istú časť procesu, ktorý prebieha a podľa jej názoru na to, aby proces mohol byť tak alebo onak ukončený, odporúča fungovať v súčasnom stave alebo režime, ak je teda dobrý. Racionálny názor u maloletej nemôže byť určujúci, pretože tam nie je dostatok racionality ani životných skúseností, ktoré by jej umožnili porovnávať, analyzovať niečo, syntetizovať, predvídať, ale dieťa sa riadi skôr emocionálnym stavom, svojím prežívaním a to jej prežívanie, ako aj zistila vo svojom ZP, aj ako teraz počúva od pani sudkyne, od odborníka, ktorý viedol rodičovskú terapiu a poradenstvo, aj keď táto správa pre ňu nie je dostatočná z formálneho hľadiska. Maloletá sa riadi svojím prežívaním, svojimi pocitmi, ako to cíti, ako to cíti, keď je u jedného rodiča, keď je u druhého rodiča. Ak nie je u jedného a u druhého rodiča hlboká prajnosť, čo sa týka styku s druhým rodičom, to dieťa to zachytáva. Názory dieťaťa sa formujú počas jeho života. Formujú sa väčšinou vo výchovnom prostredí, formujú sa v školskom prostredí, teraz sa už veľmi rýchlo formujú aj v mediálnom prostredí, v rovesníckom prostredí, prostre tých vplyvov je tam veľa, ale hlavné je to rodičovské prostredie. Režim, ktorý sa vyskúšal, alebo ktorý teraz funguje, je veľmi blízky SOS, čo znamená, že aj dotácia časová jedného a druhého rodiča je veľmi blízka. Uviedla, že znalec nie je kompetentný sa vyjadrovať k rozsahom stretávania v rámci SOS. Dieťa bolo psychologicky vyšetrené, teda aj všetci účastníci 02.02.2023. To bolo v čase, keď ešte bola prvotná úprava. Aj v tom čase boli u maloletej také tendencie odmietavé. Bolo tam nahrádzanie osoby otca skôr partnerom matky, bolo tam zasadenie také mentálne alebo podvedomé maloletej vo výchovnom prostredí matky a bola tam taká tendencia, že znížiť emocionálne napätie z celkovej situácie, pretože dieťa aj keď tomu nerozumie, ono to cíti. Bola tam tendencia vyhnúť sa hromadeniu napätia a maloleté dieťa to môže vnímať tak, že sa radšej vzdá jedného z rodičov, aby toto napätie sa odstránilo. A v jej praxi sa to vyskytuje pomerne často, že aby sa dieťa vyhlo tomuto napätiu, tak radšej zostane v jednom výchovnom prostredí. Radšej sa rozhodne, aby zostala v tom prostredí, ktoré vníma ako silnejšie, ktoré ju viac a dlhodobejšie ochraňovalo alebo si myslí, že ju ochraňovalo alebo rámcovalo jej vývin povedzme od malička. To sú pocitové veci. Takže tuto je cesta jednoznačne v rukách rodičov. Aj riešenie je v rukách rodičov, pretože dieťa je ovplyvniteľné, ale dieťa veľmi dobre dokáže už v tomto veku lavírovať v danej situácii, aby došlo k zníženiu napätia a nervozity, pretože to je pre dieťa ničujúce. Matky bývajú vždy obyčajne mäkkšie, jemnejšie a otcovia bývajú ráznejší, rozhodnejší. A to je žiadúce, aby tam isté rozdiely vo výchove boli. Pokiaľ sa nepreháňa ani nejaká výchovná slabosť, alebo pasivita, alebo benevolencia, pokiaľ sa nepreháňa a pokiaľ sa nepreháňa prísnosť, tak si myslí, že to je v poriadku. Aj keď to vníma maloleté dieťa, to je v túto chvíľu veľmi ťažko povedať. Tie vplyvy tam môžu byť skutočne rôzne. Môže to byť aj tento vplyv, ale ona ten vplyv (benevolenciu matky) nezachytila pri svojom vyšetrení ako nejaký kľúčový. Podľa znalkyne je vo všeobecnosti je dobré, keď sú nastavené režimové pravidlá. Primeraný režim je veľmi žiaduci aj pre ďalší život, pre prípravu na to, že v dospelosti budú tie režimy ešte prísnejšie. Pripustila ovplyvňovanie tendenciou matky nahradiť biologického otca a vytiesniť ho a to manipulovanie môže byť nevedomené si preháňanie vytvorenia kompletnej doplnenej rodiny, čo sa stáva často a to na strane matky, tak ako na strane otca. Už samotný pocit alebo atmosféra v rodine, že teraz sú tu spolu, teraz sú tu všetci, mnohokrát stačí dieťaťu, aby si vnútorne to vložilo tak áno, toto sme my, toto je naša rodina a tam tato alebo tatino, to je môj tatino, ale je mimo tohto pre dieťa bezpečného rámca, ktoré dlhodobo zrejme takto funguje. Práve tento stereotyp by bolo treba prekonať. Ak by sa malo uľaviť dieťaťu v jeho napätí, ale to vôbec neznamená, že matkin partner má byť odmietnutý, že má byť potlačený alebo nejakým spôsobom vyradený z toho spoločenstva, to sa nedá, pretože to už funguje a dlhodobo to funguje, ale mala by byť povedaná pravda dieťaťu. Toto je maminka, toto je tatinko a toto je mamikin priateľ, majú sa radi, žijeme spolu, je to fajn a toto je môj tatino, ktorý je pre mňa

rovnako dôležitý ako moja maminka. Toto je veľké víťazstvo rodičov. To platí u oboch stranách, lebo mnohokrát, keď ten jeden rodič zostane bez pravidelného kontaktu s dieťaťom, nájde si partnera. Aj ten partner má tendenciu zaplniť priestor, nahraď tú osobu rodičovskú opačného pohlavia, ktorá tam nie je. Toto vyžaduje obrovské majstrovstvo od oboch rodičov, aby toto dokázali. Pokiaľ sú obidvaja rodičia vysporiadaní so svojim doterajším životom, pokiaľ je záujem ich dieťaťa nad ich osobné záujmy, pokiaľ netriumfujú nad druhým rodičom, vážia si jeden druhého, to je proces, pretože spolužitie vždy skončí traumou. Aj na jednej aj na druhej strane, ale dospelý človek sa s traumami dokáže vyrovnáť. Znalčka považuje SOS za ideálnu formu starostlivosti o dieťa, pokiaľ toto funguje, pokiaľ sú bydliská plus/mínus blízke, pokiaľ dieťa môže chodiť do 1 školského zariadenia. Neodporúča to v predškolskom veku a ani v 1. ročníku, výnimočne, pretože istá zrelosť v tom pochopení tam musí byť. Znalčka u rodičov zistila rôznosť názorov, postojov a presvedčení, ktoré musia byť alebo mali by byť prekonané, aby dieťa neutrpeló ujmu. Pokiaľ by bolo striktné určené tak a od zajtra je SOS. Podľa znalčky k tomuto procesu ešte treba nejaké kroky. A teda k tomuto rozhodnutiu ešte treba, aby pokračoval terapeutický proces. Maloletá má 9 rokov, za tých 9 rokov už sa udiali veci, tie prostredia sa definovali, sa obohacovali, sa menili, kládol sa dôraz na niečo iné možno, nehovorím, že zlé alebo menej hodnotné alebo na niečo iné. Pokiaľ veci dobre fungujú, pokiaľ si rodičia uvedomujú svoju rovnakú dôležitosť pre dieťa, tak dokážu s láskou poslať k tomu druhému rodičovi dieťa aj z neviem akého diferencovaného prostredia. A dokážu sa tešiť, že sa v tom inom prostredí, teda v prostredí druhého rodiča bude mať dobre. Platí to opačne rovnako. Pre oboch rodičov je najväčšie víťazstvo, keď dokážu, aby dieťa rado odchádzalo k druhému rodičovi s tým, že sa tam bude mať dobre, ale že oni sa budú tešiť, keď sa zasa vráti. Keď toto dokáže jeden aj druhý rodič, tak to je štátnica z rodičovstva. Každý človek má svoju osobnú tvorivosť a touto tvorivosťou vytvára svoje výchovné prostredie. Má tam svoje priority, keď je vždy prioritou dieťa. Dieťa, ktoré nemá vo svojom výchovnom prostredí oboch rodičov, je v nevýhodnej situácii a je zas všeobecným poznatkom, že takéto deti sa zo všetkých síl snažia mať rovnaké postavenie v tej rodine. Oni cítia, že tá sestrička alebo bráček, ktorý je z toho nového vzťahu, má tam oboch rodičov. A je silné. A tie deti, ktoré tam oboch rodičov nemajú, je slabšie, preto sa snaží, ja chcem mať také isté postavenie ako moja sestrička. Toto bude tiež môj oco, ale tým sa jej otcom nestane. Dieťa je vtedy silné, ak sa mu hovorí áno, my sme tu teraz nová rodina, a ty máš ocka a ešte prejdú len 2 dni a budeš môcť k nemu ísť. A potom sa zas o týždeň vrátiš a povieš mi, ako bolo a ja sa budem tešiť, že dobre. Toto sú základy rodičovskej terapie a poradenstva.

18. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

19. Podľa čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa, oddeleného od jedného alebo oboch rodičov, udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, iba žeby to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa

20. V čl. 24 Charty základných práv Európskej únie ods. 2 je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Podľa ods. 3 každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom.

21. Podľa čl. 5 veta prvá zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej ako „ZoR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

22. Podľa § 24 ods. 4 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchovu a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

23. Podľa § 26 zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

24. Podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.

25. Záujem dieťaťa napriek tomu, že ide o jeden zo základných princípov, na ktorých je založené súčasné rodinné právo, právne predpisy síce nedefinujú, jeho interpretácia vo svetle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je však obsiahnutá v Komentári Výboru OSN pre práva dieťaťa v ktorom sa uvádza: „Koncept najlepšieho záujmu dieťaťa je flexibilný a adaptabilný. Mal by byť prispôbený a definovaný individuálne s ohľadom na špecifickú situáciu, v ktorej sa dieťa, či deti, ktorých sa vec týka nachádzajú, pričom pozornosť by mala byť venovaná ich osobným pomerom, situácii a potrebám. V rámci individuálnych rozhodnutí, musí byť najlepší záujem dieťaťa hodnotený a stanovený vo svetle špecifických okolností konkrétneho dieťaťa.“ Práve vo svetle vyššie uvedeného prioritného princípu (záujmu mal. dieťaťa), ktorý súčasná právna úprava plne rešpektuje ako favorizujúce hľadisko, vo svetle východísk, ktoré zosobňuje v praktickom živote, bolo potrebné posudzovať aj opodstatnenosť návrhu otca na nariadenie SOS, teda z hľadiska zmyslu a účelu ustanovení zákona, podľa ktorých súd o úprave rodičovských práv a povinností (tiež o ich zmene) v tomto konaní vymedzenom rozsahu rozhoduje.

26. O existencii zákonného práva otca ako rodiča, rovnocenne s matkou sa podieľať na starostlivosti o dieťa a tiež s ním byť v plnohodnotnom kontakte nemožno pochybovať, reálne je potrebné si však uvedomiť, že tento ideálny stav je v princípe možné dosiahnuť len v úplnej rodine, kde spolužijúci rodičia vytvárajú dieťaťu domov a vo vzájomnej zhode rovnocenne participujú na starostlivosti o dieťa a jeho výchove, o ktorý prípad však v posudzovanej veci nejde. Dôsledkom odlúčenia (rozvodu) rodičov dieťaťa, k čomu došlo aj v konkrétnostiach danej veci, býva zvyčajne nastolený taký faktický stav, ktorý z povahy veci znemožňuje dosiahnutie takéhoto ideálneho modelu pokiaľ ide o napĺňanie práv nielen rodičov, ale tiež mal. dieťaťa. Primárnou úlohou oboch rodičov by malo byť, aby sa vzhľadom na záujem maloletého dieťaťa svojim konaním približovali k stavu, aby riešenie akéhokoľvek problému, nezhody v oblasti výkonu ich rodičovských práv, či snahy o realizáciu ich vlastných predstáv týkajúcich sa dieťaťa, boli vo všetkých aspektoch v záujme dieťaťa, aby títo pred ním nefavorizovali vlastné záujmy či predstavy o realizácii svojich oprávnení, pretože každý rodič by si mal byť vedomý toho (ako to vo svojom Náleze zdôraznil tiež Ústavný súd Českej republiky sp. zn. I. ÚS 266/10 z 18. augusta 2010), že „...priorita záujmu dieťaťa platí okrem iného preto, že dôsledky ignorovania záujmu dieťaťa sa v jeho sfére (v jeho živote, či už v súčasnosti alebo v budúcnosti) prejavujú intenzívnejšie negatívne, ako v živote rodiča ako človeka dospelého; dieťa totiž nie je "hotová" silná osobnosť a nie je schopné sa s uvedenou situáciou vysporiadať, takže často si nesie psychické traumy po celý život...“. Bez ohľadu na to totiž, aký dlhý čas uplynul od rozchodu rodičov aj v okolnostiach danej veci, bolo by iluzórnym sa domnievať, že taká zásadná zmena v živote rodiny, ako je jej definitívny rozpad a v princípe absencia jedného rodiča na každodennom živote dieťaťa, by nemala priamy dopad na jednej strane či už na dieťa samotné, či na následný výkon rodičovských práv a povinností vo vzťahu k mal. dieťaťu zo strany jednotlivých rodičov a tiež, že ktorémukoľvek dieťaťu bez ohľadu na jeho vek, vo svetle jeho minimálne emocionálnych potrieb, by mohol byť takýto stav na prospech, že by dieťa nestresoval, pričom nie je významným, do akej miery si to aj samotné dieťa uvedomuje, v každom prípade však aj v rovine podvedomej nemožno hovoriť o priaznivých dôsledkoch na jeho duševný stav, vo svetle čoho je potrebné nahliadať aj na každú dieťaťa sa týkajúcu zásadnú okolnosť (zmenu) v jeho živote. Prioritným pre rodičov a tiež súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností vzhľadom na vek a záujem mal. dieťaťa, je zabezpečiť mu podmienky pre ďalší zdravý a psychický vývoj, čo je možné dosiahnuť len eliminovaním preň stresujúcich momentov (situácií), bez ohľadu na to, ktorý rodič na ich vzniku väčšom mierou participuje.

27. Pri rozhodovaní o výchovnom modeli treba vždy vziať do úvahy, ktorý z rodičov sa o dieťa doteraz osobne staral, dbal o jeho citovú a rozumovú výchovu a v podstate predstavoval pre dieťa ústrednú osobu, ku ktorej je citovo pripútané, a ktorej dlhodobá neprítomnosť je pre neho frustrujúca.

28. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že v súčasnosti je potrebné návrh otca na zverenie maloletej do SOS oboch rodičov zamietnuť, nakoľko nie je v záujme maloletej. Súd sa priklonil k záverom vysloveným znalkyňou ako aj s názorom psychologičky, v ktorých obe vyslovili, že v súčasnosti nie je režim SOS pre maloletú vhodný a to vzhľadom na psychosociálny vývin a vzťah

maloletej k obom rodičom. Psychický stav maloletej je destabilizovaný vnímaním antagonizmov medzi rodičmi, a pravdepodobným prežívaním ich zámerného aj nezámerného tlaku na jej lojalitu s rodičmi aj s manželom matky, čo má negatívny dopad na vzdelávanie maloletej v škole aj na jej telesné zdravie. Maloletá sa naučila, že mala by robiť to, čo sa od nej očakáva (resp. to čo od nej očakávajú rodičia), ale svoje emócie, a to ako to naozaj prežíva, sa naučila skrývať a držať ich v sebe. Vzťah maloletej k obom rodičom je nepochybne ovplyvnený faktom, že od svojho útleho veku býva so svojou matkou a jej manželom, a že v novej rodine matky vyrastá aj jej mladšia sestra, a preto k tejto rodine viac inklinuje a cíti sa v nej v bezpečí. Vzťah maloletej s otcom komplikuje zjavná tendencia matky nahradiť biologického otca svojim terajším manželom (maloletá je vedená k tomu, aby matkinho manžela oslovovala tatinko) a biologického otca maloletej vytesňovať. Je potrebné si na strane otca uvedomiť, že dieťa si stav odluky rodičov neprivedilo, ani zaň nenesie zodpovednosť a znáša len dôsledky konania dospelých, preto je potrebné mu aj za cenu nerealizovania vlastných predstáv rodiča, vytvoriť také prostredie a podmienky jeho ďalšieho života, ktoré vytvoria predpoklady pre možnosť postupného zharmonizovania aktuálne zjavne narušenej psychickej rovnováhy maloletého dieťaťa s cieľom ochrániť ho pred možným nepriaznivým progresívnym vývojom jeho zdravotného stavu a to či už v rovine fyzickej, alebo psychickej. Aktuálne bez ohľadu na to, aké má otec predstavy, je potrebné preferenčne prihliadnuť na to, že je potrebné chrániť maloletú, v kolízii s čím bezvýznamné sú tvrdenia otca o tom, že je potrebné u nej nastoliť nejaký určitý pevný režim (ktorý už bol v podstate nastolený a to rozhodnutím Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa XX.XX.XXXX, č. k. 13P/15/2020 – 92, právoplatným dňa 24.09.2020). V tomto štádiu tak súd považuje za kruciálne zapracovať na vzájomnom vzťahu rodičov maloletej a to prostredníctvom rodičovskej terapie a poradenstva (od ktorého možno očakávať, že pozitívnym dôsledkom bude tiež stabilizovanie psychického stavu maloletej) s cieľom lepšie porozumieť svojmu prežívaniu a vývinovým potrebám maloletej dcéry, a pochopiť a rozvinúť u seba aspekty zodpovedného rodičovstva.

29. Súd uvádza, že nesúhlasí s argumentáciou otca a kolízneho opatrovníka, že SOS, ktorú maloletá od posledného pojednávania vyskúšala bola pre maloletú priaznivá. To, že maloletá túto SOS zle znášala je možné vyvodiť aj zo správy psychologičky E. H., ktorá jasne uviedla, že neodporúča tento model u maloletej vzhľadom na jej vnútorné psychické prežívanie. Maloletá podľa psychologičky na režim, ktorý jej bol nastavený nereagovala emočne dobre a strádala v ňom, dokonca začala byť nahnevaná, že jej vôľu rodičia vôbec nerešpektujú. Súd je presvedčený, že tento záver nie je ten, ktorý by mal byť podkladom pre nariadenie SOS, ale skôr podkladom pre zamyslenie sa pre rodičov v súvislosti s ich rodičovskými kompetenciami. Súd zároveň uvádza, že postoj kolízneho opatrovníka, ktorý by mal obhajovať záujmy maloletého dieťaťa je pre súd viac ako prekvapivý, keďže jeho zmena názoru (do posledného pojednávania bol kolízny opatrovník kategoricky proti SOS) vychádza z jedinej návštevy u otca, absolútneho nekonzultovania psychologických záverov so psychologičkou, pričom kolízny opatrovník je s ňou v pravidelnom kontakte a zároveň nedostatočnom vysvetlení zmeny svojho názoru na pojednávaní.

30. Súd taktiež uvádza, že argumentácia otca a jeho právnej zástupkyne, že z rodičovskej terapie nie je žiadny výstup, pretože sa psychologička nedržala pokynov znalkyne je z pohľadu súdu zavádzajúca. Psychologička jasne na pojednávaní uviedla, že na priebehu terapie sa dohodla s rodičmi a že samotní rodičia trvali na tom, aby sa terapia realizovala tak, ako sa vzájomne dohodli. Zároveň súd podotýka, že na súd od začatia terapie neprišla žiadna sťažnosť na postup psychologičky alebo návrh na prehodnotenie postupu súdu v súvislosti s rodičovskou terapiou. Taktiež znalkyňa na pojednávaní uviedla, že síce výstup psychologičky formálne nespĺňa požadované parametre, avšak to ešte neznamena, že dieťa a jeho prežívanie nezhodnotila psychologička správne. Je možné ešte poznamenať, že keby rodičia mali taký eminentný záujem na rodičovskej terapii, tak vzhľadom na to, že aj tak si túto terapiu platia samostatne, tak by hľadali (keby boli nespokojní so psychologičkou) riešenie a už dávno by takúto terapiu v súvislosti so závermi znalkyne uskutočnili, keďže jej výstup mali už v roku XXXX.

31. Právna zástupkyňa otca argumentovala tým, že v danom prípade nemožno súdne rozhodnutie opierať o názor maloletého dieťaťa, ktorý je ovplyvnený zo strany matky, čím nie je splnená požiadavka slobody názoru maloletého dieťaťa. Ďalej sa domnievala, že maloletá nedisponuje takou rozumovou a vôľovou vyspelosťou, aby bola schopná posúdiť následky svojej výpovede pred tretími osobami, preto jej názor nie je určujúci. Súd k tomuto uvádza, že právna zástupkyňa otca si veľmi zjednodušujúco vyložila rozhodnutie a postup súdu. Súd svoje rozhodnutie nezaložil iba na posúdení názoru maloletého

dieťaťa (ktorý môže byť ovplyvnený), aj keď si jeho názor samozrejme vypočul. Súd svoje rozhodnutie založil na psychickom prežívaní dieťaťa, ktoré bolo zhodnotené dvoma odborníkmi, ktoré posudzovali XY podobných prípadov a teda vedia určiť, či pre konkrétne dieťa a jeho psychiku je vhodná SOS alebo nie. Je veľmi zjednodušené uviesť súdu nejaké judikáty, kde bola SOS nariadená a tvrdiť, že je to pre maloletú najvhodnejšie. Súd je toho názoru, že žiadny judikát nedokáže zodpovedať otázku v tak delikátnej veci ako je vhodnosť SOS pre konkrétne dieťa. Každé dieťa je potrebné posudzovať individuálne a dospieť k takému rozhodnutiu, aby dieťa nemalo poškodenú psychiku alebo aby pre rozhodnutie súdu nezačalo odmietat' jedného z rodičov. Práve preto je konanie o SOS väčšinou zdĺhavé a žiada sa o názor odborníkov v tejto oblasti. Súd ďalej uvádza, že svoj názor založil okrem iného aj na postoji rodičov, ktorí doteraz v rodičovskej terapii nespravili žiadny pokrok. Od záverov znalkyne uplynul takmer rok a súdu nebol predložený žiadny dôkaz o snahe rodičov takúto terapiu absolvovať. Podľa názoru súdu obidvaja rodičia nepochopili veľmi dôležitý fakt, a to ten, že najskôr musia svoj postoj zmeniť oni a až potom žiadať zmenu postoju od samotného dieťaťa.

32. Na druhej strane, súd však považoval za potrebné návrhu otca čiastočne vyhovieť a to v požadovanom rozšírení styku s maloletou počas letných prázdnin a počas vianočných sviatkov a nového roku (s čím matka na pojednávaní súhlasila, iba navrhovala iný rozsah) tak, že počas letných prázdnin toho ktorého roka bude prebiehať styk osobitným režimom, a to tak, že otec je oprávnený sa stýkať s maloletou počas letných prázdnin prvý a druhý týždeň v mesiaci júl a prvý a druhý týždeň v mesiaci august. Otec si prvý deň toho ktorého týždňa maloletú o 10:00 hod. vyzdvihne pred bydliskom matky a posledný deň toho ktorého týždňa maloletú o 18:00 hod. pred bydliskom matky matke odovzdá. Táto úprava rozšírenia styku sa súdu javí ako vhodná, nakoľko počas letných prázdnin a rovnako aj počas vianočných sviatkov nie je na maloletú vyvíjaný tlak zo strany školy t. j. je kľudnejšia a ide tak o vhodný čas na budovanie a rozširovanie vzťahu s otcom a prípravu na možnú budúcu zmenu starostlivosti na SOS. Počas vianočných sviatkov súd upravil styk osobitným režimom, a to tak, že otec je oprávnený sa stýkať s maloletou každý párný rok od 23.12. od 10:00 hod. kedy si maloletú z pred bydliska matky prevezme do 26.12. do 10:00 hod., kedy maloletú matke v jej bydlisku odovzdá a od 30.12. párný rok od 10:00 hod. kedy si maloletú z pred bydliska matky prevezme do 02.01. do 10:00 hod., kedy maloletú matke v jej bydlisku odovzdá a každý nepárny rok od 26.12. od 10:00 hod. kedy si maloletú z pred bydliska matky prevezme do 30.12. do 10:00 hod., kedy maloletú matke v jej bydlisku odovzdá a od 02.01. nepárny rok od 10:00 hod. kedy si maloletú z pred bydliska matky prevezme do 05.01. do 10:00 hod., kedy maloletú matke v jej bydlisku odovzdá.

33. Vo zvyšku zostal rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica, č. k. 13P/15/2020-92 zo dňa XX.XX.XXXX nezmenený.

34. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku.

35. V konaní vznikli aj trovy štátu, o ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozsudku cestou Okresného súdu Trenčín, pracovisko Považská Bystrica na Krajský súd v Žiline v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v podanom odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, uvedenie spisovej značky, čo sa ním sleduje a podpis; § 127 ods. 1,2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, a) že neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo

ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. a) až h) CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).